

A. 9. z

Hof van beroep
te Gent

9° kamer

terechtzitting
van
25-10-2013

na tussenarrest
d.d. 15.06.2012

2008/AR/2314

in de zaak van:

HET VLAAMSE GEWEST,
vertegenwoordigd door de Vlaamse Regering,

woonstkeuze doende bij zijn raadsman hierna vermeld,

appellant,

hebbende als raadsman mr.

advocaat te

tegen:

met maatschappelijke zetel te
ingeschreven met KBO-nummer
geïntimeerde,

hebbende als raadsman mr.

advocaat te

veit het Hof het volgend arrest:

1.

Het hof, anders samengesteld dan bij tussenarrest van 15 juni 2012 en voor wie de debatten voor zover als nodig werden hemomen, heeft de partijen bij monde van hun raadslieden gehoord in openbare terechtzitting en in het Nederlands.

Zowel de voor hen neergelegde na tussenarrest neergelegde conclusies als de overgelegde stukken werden ingezien.

2.

Middels voormeld tussenarrest heeft het hof het hoger beroep van appellant, gericht tegen de vonnissen van de rechtbank van eerste aanleg te Ieper, zevende kamer, van 23 april 2008 en 18 juni 2008 in de zaak die daar gekend was onder algemeen rolnummer reeds onontvankelijk verklaard en gesteld dat appellant als bezwijkende partij dient te worden verwezen in de gedingkosten van deze instantie. De debatten werden heropend wat betreft de vraag of appellant dient te worden verwezen in een rechtsplegingvergoeding in deze instantie.

3.

3.1. In zijn laatste conclusies na tussenarrest, neergelegd ter griffie van dit hof op 27 maart 2013, vraagt appellant:

- *ten aanzien van de gedingkosten, met uitzondering van de rechtsplegingvergoeding(en), te oordelen als naar recht.*
- *ten aanzien van de rechtsplegingvergoeding(en):*
 - o *in hoofdde de zaak te verwijzen naar de rol in afwachting van het oordeel van het Grondwettelijk Hof nopens de aldaar hangende prejudiciële vraagstelling in de zaak die bij het Grondwettelijk Hof gekend is onder rolnummer*

- o *ondergeschikt te zeggen voor recht dat geen der partijen aanspraak maakt op een rechtsplegingvergoeding voor de huidige zowel als voor de vorige instantie.*

Aangezien het Grondwettelijk Hof in voormelde zaak inmiddels op 25 april 2013 het arrest met nr. heeft geveld, vroeg appellant ter zitting bij monde van zijn raadsman de zaak in beraad te nemen en te oordelen overeenkomstig het in conclusies ondergeschikt gevraagde.

3.2. Geïntimeerde, die na tussenarrest geen conclusies meer heeft genomen, en in conclusies voor tussenarrest de veroordeling van appelland had gevraagd tot een rechtsplegingvergoeding, verklaarde ter zitting bij monde van zijn raadsman zich naar de wijsheid te gedragen.

4.

Waar appelland thans nog betwisting voert omtrent de hem door de eerste rechter opgelegde rechtsplegingvergoeding, wijst het hof erop dat het hoger beroep reeds bij tussenarrest van 15 juni 2012 onontvankelijk werd verklaard, wat mede en onverminderd geldt in de mate dat het gericht is tegen de veroordeling door de eerste rechter tot het betalen van een rechtsplegingvergoeding wat de eerste aanleg betreft.

5.

Het hof is van oordeel dat spijs appelland in deze instantie in het ongelijk werd gesteld, hij niet kan worden verwezen in een rechtsplegingvergoeding bij toepassing van de artikelen 1017, lid 1 Ger.W., 1018, lid 1, 6° Ger. W. en 1022 Ger.W..

5.1. In het tussenarrest werd onder overweging 2 het voorwerp van de aanhoudende betwisting tussen partijen in extenso uiteengezet. Het hof beschouwt deze uiteenzetting als hier herhaald en brengt enkel in herinnering dat het geschil de (herleide) administratieve geldboete betreft, aan geïntimeerde opgelegd bij toepassing van art. 156 DORO (d.i. thans 6.1.49 VCRO) wegens het doorbreken van een bekrachtigd stakingsbevel.

Het DORO is het "Decreet van 18 mei 1999 houdende de Organisatie van de Ruimtelijke Ordening" en de VCRO is de "Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening,

gecoördineerd bij Besluit van de Vlaamse Regering van 15 mei 2009 houdende de coördinatie van de decreetgeving op de ruimtelijke ordening, in werking getreden op 1 september 2009.

Geïntimeerde maakte het geschil aanhangig door in toepassing van art. 157 § 4 DORO (d.i. thans art. 6.1.50 § 4 VCRO) bij gerechtsdeurwaarderexploot van 13 mei 2004 te dagvaarden in verzet tegen het met betrekking tot deze administratieve geldboete op 19 april 2004 uitgevaardigde dwangbevel, waardoor de aangezochte rechter de beslissing die door de ambtenaar werd genomen en door de decreetgever middels onderhavige procedure aan de controle van de rechter werd onderworpen, op zijn interne en externe wettigheid dient te toetsen (en dit inzonderheid gelet op het gestelde in art. 159 GW); het geschil betreft dan ook geen (voor de beslagrechter te brengen) executiegeschil.

5.2. Het opleggen van een administratieve geldboete valt (zowel onder het DORO als onder de VCRO) onder de (weliswaar in beide teksten anders genummerde) Titel "Handhavingsmaatregelen", Hoofdstuk "Strafbepalingen" en Afdeling "Staking van de in overtreding verrichte werken of handelingen".

Wanneer de door de Vlaamse Regering (conform art. 156 § 2 lid 1 DORO – thans 6.1.49 § 2 lid 1 VCRO) aangewezen ambtenaar een administratieve geldboete oplegt, dan handelt hij ter vrijwaring van het algemeen belang, en meer bepaald de goede ruimtelijke ordening.

Naast de administratieve geldboete wegens het doorbreken van een bekrachtigd stakingsbevel, voorzien in art. 154 DORO / art. 6.1.49 VCRO, wordt het voortzetten van handelingen in strijd met een bevel tot staking (of de bekrachtigingsbeslissing) strafbaar gesteld door art. 6.1.1., lid 1, 5° VCRO (voorheen art. 146, 5° DORO); wanneer de strafvordering (die wordt behartigd door het openbaar ministerie) zou leiden tot een buiten vervolgingstelling of een vrijspraak, kan de Belgische Staat niet tot een rechtsplegingvergoeding worden veroordeeld (zie ook art. 162bis Sv.).

5.3.a. In zijn arrest van 8 maart 2012 (zie www.grondwettelijkhof.be – verwijzing die geldt voor alle hierna

aangehaalde arresten van het Grondwettelijk Hof) stelde het Grondwettelijk Hof dat art. 1022 Ger.W. art. 10 en 11 GW schendt in zoverre een rechtsplegingvergoeding kan worden opgelegd ten laste van het Vlaams Gewest wanneer de stedenbouwkundig inspecteur in het ongelijk wordt gesteld bij zijn op grond van art. 6.1.43 VCRO ingestelde herstelvordering.

Dit terwijl aan de Belgische Staat geen rechtsplegingvergoeding kan worden opgelegd wanneer het openbaar ministerie een strafvordering (op grond van een stedenbouwkundige inbreuk) instelt die eindigt met een buitenvervolginstelling of een vrijspraak.

Het Grondwettelijk Hof nam daarbij in overweging dat *"de herstelvordering door de stedenbouwkundig inspecteur uitsluitend wordt ingesteld in het algemeen belang, met het oog op het vrijwaren van de goede ruimtelijke ordening"* en dat *"zoals de leden van het openbaar ministerie de stedenbouwkundige inspecteurs hun vordering in volle onafhankelijkheid dienen te kunnen uitoefenen, zonder rekening te houden met het financiële risico verbonden aan het proces."*

Het Grondwettelijk Hof verwees daarbij ondermeer naar zijn eerdere rechtspraak (m.n. arrest van 18 mei 2011) waarin het had gesteld dat art. 1022 Ger.W. (voor de inwerkingtreding van de wet van 21 februari 2010) art. 10 en 11 GW schond in zoverre er een rechtsplegingvergoeding ten laste kon worden gelegd van Belgische Staat wanneer het arbeidsauditoraat in het ongelijk werd gesteld bij zijn rechtsvordering ingesteld in toepassing van art. 138bis § 2 Ger.W. (d.i. de vordering ingesteld voor de arbeidsrechtbank teneinde inbreuken te laten vaststellen op wetten en verordeningen die tot de bevoegdheid van deze rechtbank behoren). Het Grondwettelijk Hof overwoog hierbij dat *"het beginsel van gelijkheid en niet discriminatie verelst dat die rechtsvorderingen die in naam van het algemeen belang en in alle onafhankelijkheid door een publiek orgaan zijn ingesteld, op dezelfde wijze worden behandeld als de strafvorderingen."*

Het Grondwettelijk Hof overwoog verder nog dat *"het verschillende statuut van de stedenbouwkundig inspecteurs en van de leden van het openbaar ministerie, niet kan volstaan om een verschil in behandeling (m.b.t. de rechtsplegingvergoeding) te verantwoorden"*.

5.3.b. In zijn arrest van 25 april 2013 stelde het

Grondwettelijk Hof (ten dele andermaal) dat *"aan de herstellvorderende overheid die met toepassing van TITEL VI "Handhavingsmaatregelen", hoofdstuk I "Strafbepalingen", Afdeling 5 "Herstelmaatregelen" (van de VCRO) herstelmaatregelen vordert, geen rechtsplegingvergoeding kan worden opgelegd, maar ook geen rechtsplegingvergoeding kan worden toegekend."*

Het Grondwettelijk Hof verwees daarbij naar de motieven die reeds werden ontwikkeld in:

- zijn arrest van 1 september 2009 waarin het had gesteld dat de wet van 21 april 2007 betreffende de verhaalbaarheid van de erelonen en de kosten verbonden aan de bijstand van een advocaat art. 10 en 11 GW niet schendt in zoverre zij niet voorziet in het recht voor de gemachtigde ambtenaar van het bestuur van ruimtelijke ordening en stedenbouw die handelt op grond van art. 155 van het Waalse Wetboek van Ruimtelijke Ordening, Stedenbouw en Patrimonium om een rechtsplegingvergoeding te eisen ten laste van de beklagde en de burgerlijk aansprakelijke personen die veroordeeld zijn.
Het Grondwettelijk Hof overwoog aldaar dat er tussen de gemachtigde ambtenaar en de burgerlijke partij een wezenlijk verschil bestaat doordat laatstgenoemde het herstel van haar eigen schade vordert en laatstgenoemde *optreedt in het algemeen belang;*
- het reeds hierboven aangehaald arrest van 18 mei 2011.

Het Grondwettelijk Hof overwoog in dit arrest vervolgens dat het stakingsbevel een preventieve maatregel is (in tegenstelling tot de herstellvordering die een repressief karakter zou hebben) *"die uitsluitend wordt opgelegd ter vrijwaring van de goede ruimtelijke ordening, wat een doelstelling van algemeen belang is"*, en dat *"de vaststelling dat de maatregel een preventief karakter heeft niet volstaat om het betalen van een rechtsplegingvergoeding te verantwoorden"*. Immers, zo overwoog het Grondwettelijk Hof uitdrukkelijk, *"beide maatregelen zijn gesitueerd in TITEL VI "Handhavingsmaatregelen" Hoofdstuk I "Strafbepalingen" en hebben als doelstelling de goede ruimtelijke ordening te vrijwaren."*

Verder overwoog het Grondwettelijk Hof nog dat de eigenheid van de procedure, te weten het feit dat het niet het Vlaams Gewest is

die de vordering tot opheffing van het stakingsbevel indient, maar de betrokkene, evenmin van aard is om het betalen van een rechtsplegingvergoeding te verantwoorden. *"De aard van de procedure brengt mee dat de overheid steeds als verwerende partij optreedt en door zich te verweren tegen de vordering tot opheffing verdedigt de stakingsbevelende overheid steeds het algemeen belang en de vrijwaring van de goede ruimtelijke ordening."*

5.4. Krachtens artikel 28 van de Bijzondere wet op het Grondwettelijk Hof van 6 januari 1989 (zoals gewijzigd door artikel 6 van de Bijzondere wet van 21 februari 2010) moeten het rechtscollege dat de prejudiciële vraag heeft gesteld evenals elk andere rechtscollege dat in dezelfde zaak uitspraak doet, voor de oplossing van het geschil naar aanleiding waarvan de in artikel 26 bedoelde vragen zijn gesteld, zich voegen naar het arrest van het Grondwettelijk Hof. Gelet op de artikelen 4, tweede lid en 26 §2, tweede lid, 2° van de Bijzondere wet op het Grondwettelijk Hof gaat de draagwijdte van een prejudicieel arrest evenwel verder dan de grenzen bepaald in artikel 28 van dezelfde wet en dient rekening gehouden te worden met de weerslag die de beslissing kan hebben op andere (*bedoeld: gelijkaardige, vergelijkbare*) situaties dan die welke het voorwerp was van de prejudiciële vraag (vgl. Arbitragehof, nr. 18/91, B.9, nr. 83/93, B.6).

Het hof dient zich in deze zaak dan ook te voegen naar de hoger aangehaalde rechtspraak van het Grondwettelijk Hof en vermag niet artt. 1017, lid 1 Ger.W., 1018, lid 1, 6° Ger.W. en 1022 Ger.W. toe te passen op een (in acht genomen genoemde rechtspraak van het Grondwettelijk Hof met art. 10 en 11 GW strijdige) wijze die er zou toe leiden dat appellant als in het ongelijk gestelde partij met betrekking tot een verzet tegen een opgelegde administratieve geldboete zou worden veroordeeld tot het betalen van een rechtsplegingvergoeding.

Dat de hoger aangehaalde rechtspraak (waarin de ook hier aan de orde zijnde bepalingen van het Ger.W. werden getoetst aan art 10 en 11 GW) tot stand is gekomen in antwoord op prejudiciële vragen die gesteld werden naar aanleiding van een door de stedenbouwkundige inspecteur ingestelde herstellvordering, respectievelijk naar aanleiding van (de vordering tot opheffing van) een stakingsvordering, doet daar geen afbreuk aan, inzonderheid

nu de administratieve geldboete (evenzeer) een maatregel is die voorzien is onder de Titel "Handhavingsmaatregelen" en het hoofdstuk "Strafbepalingen", en daarenboven net zoals het stakingsbevel onder de Afdeling "staking van de in overtreding verrichte werken of handelingen" (van het DORO en de VCRO), en nu bij het opleggen ervan de daartoe bevoegde ambtenaar (evenzeer) handelt ter vrijwaring van de goede ruimtelijke ordening en dienvolgens ter vrijwaring het algemeen belang.

Dit alles terwijl luidens de rechtspraak van het Grondwettelijk Hof noch het onderscheid tussen "preventieve" dan wel "repressieve" maatregel, noch het onderscheid of de betrokken overheid de vordering zelf aanhangig maakt, dan wel als verweerder optreedt, in principe van aard is een verschil in behandeling te verantwoorden.

5.5. Gelet op het voorgaande kan geïntimeerde dan ook geen aanspraak maken op een rechtsplegingvergoeding in deze instantie.

**OM DIE REDENEN,
HET HOF,**

recht doende op tegenspraak.

Gelet op artikel 24 van de Wet van 15 juni 1935 op het taalgebruik in gerechtszaken.

Verder oordelend na onontvankelijk verklaring van het hoger beroep.

Verwijst appellant in de gedingkosten van deze instantie, enkel nuttig te begroten aan de zijde van geïntimeerde op nihil.

Aldus gewezen door de negende kamer van het Hof van beroep te Gent, recht doende in burgerlijke zaken, samengesteld uit:

Raadsheer, wn. voorzitter,
Raadsheer,
Plaatsvervangend Raadsheer,
en uitgesproken door de wn. voorzitter van de kamer in openbare

A. 9. z

terechtzing op vijftwintig oktober tweeduzend en dertien,
bijgestaan door

Griffier.